

τική μονάς τὸ ποσὸν ἐκείνου τοῦ θερμαντικοῦ, ὅπερ πρέπει νὰ εἰσέλθῃ εἰς ἕν γραμμῶν (μικρὰ μονάς) ἢ ἕν χιλιόγραμμῶν (μεγὰλη μονάς) ὕδατος ἀπείστουμένου, ὅπως ἀνυψώσῃ τὴν θερμοκρασίαν ἀπὸ τοῦ 0° Κ. εἰς 1° Κ. δηλ. μόνον κατὰ ἕνα βαθμῶν. — Ἡ πυρομετρικὰ δὲ δύναμις τῶν λιθάνθρακων, δηλ. κατὰ τὴν τελειαν τούτων κλίαν πῦρσι βαθμοὶ πυρομέτρου ἀνυψοῦνται, εἶνε 2 100° βαθμῶν Κελσίου μέχρι 2,300° Κ περίπου.

Οἱ λιθάνθρακες, ὡς προείρηται εἶνε ἐξ κηρῶν ἕντα ὑπὸ τῆς γηγενοῦς θερμότητος λείψανα προκατακλυσμαιῶν φυτῶν, καὶ ἰδίως περιδίων δενδροειδῶν, καλαμιτῶν καὶ ἄλλων ἀτελεστέρου ὄργανισμοῦ φυτῶν. Ἀπκνῶσι δὲ οἱ λιθάνθρακες κατὰ στρώματα ἐντὸς πετρωμάτων ἐκ ψαμμίτου, κτλ. ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Βελγίῳ, Γαλλίᾳ, Ρωσίᾳ, Ἀγγλίᾳ, Β. Ἀμερικῇ καὶ Κίνᾳ. Πρὸς σχηματισμὸν δὲ τῶν στρωμάτων τούτων πρέπει νὰ κερῆθον πολλὰ χιλιετηρίδες οὕτω π. χ. διὰ τὸ λιθάνθρακοφόρον στῶμα τῆς Σαρδρῦ, κης, ὅπερ ἐμπεριέχει 72,600,000,000 λίτρας ἀνθρακικοῦ στοιχείου, πρέπει νὰ κερῆθον τοὐλάχιστον 1,000,000 ἔτη.

(Ἔπεται ἡ γεωλογία καὶ χρησιμότης τῶν λιθάνθρακων)

ΤΙ ΚΑΛΕῖΤΑΙ ὈΡΜΕΜΦΥΤΟΝ ;

Λίαν περίεργον καὶ αἰνιγματῶδες τῆς φύσεως φαινόμενον εἶνε τὸ λεγόμενον ὀρμέμφυτον τῶν ζῶων (φυσικὴ ὄρμη, ἐνστικτον), ὅπερ ἐν τοῖς ἐξῆς θέλομεν περιγράψαι οὐχὶ δι' ἱστοριῶν ὑπερβολικῶν καὶ μυθολογημάτων, ἐπινοηθεισῶν συνήθως, ὅπως ζῶα τινα καταδειχθῶσι σοφώτερα καὶ προσιμώτερα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ κεραιδευμάτων ἀληθῶν καὶ πραγματικῶν, ἅτινα ἐμβριθεῖς καὶ σοφοὶ φυσιοδίτρι ἐκθέτουσι, περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν ὁποίων οὐδεὶς ὁ ἀμφιβέλλων.

Πρὶν ὅμως εἰς τὴν περιγραφὴν τούτων προδῶμεν (*), ἥτις πολλὰ τὰ περίεργα καὶ θαυμασὰ διδάσκει, θέλομεν προηγουμένως ἐξετάσαι, τί καλεῖται ὀρμέμφυτον.

Ὀρμέμφυτον καλεῖται ἢ ἐντὸς τῶν ζῶων ὄντων ἐνοικοῦσα δύναμις, ἥτις ὄθει ταῦτα, ὅπως ἐκτελῶσιν ἔργα σκόπιμα, χωρὶς τὰ ὄντα ταῦτα νὰ γινώσκωσι, διατί οὕτω ἐργάζονται.

Λευκὴ τις ἀράχνη, ἐκλέγουσα ἄνθη λευκὰ ἢ λευκοκίτρινα, ὅπως ἐν αὐτοῖς ὑφάνῃ τὸ δίκτυόν της καὶ κρυβῆ ἐν αὐτῷ, ἐνεδρεύουσα κατὰ τοῦ ἀγρεύματός της (ιδ. Προμ. σελ. 115), ἐργάζεται βεβαίως σκοπίμως διὰ τὸ ἀτομικὸν αὐτῆς ἀγαθόν. Ἄν αὕτη εἶχε τὴν ἐνδραν αὐτῆς ἐπὶ σκοτεινοῦ τινο, φραγμοῦ, ἐπὶ μέλανος τοίχου, ἢ ἐπὶ πρασίνης τινος λόχμης, δὲν θὰ ἔδυνατο νὰ συλλαμβάνῃ πολλὰ ἔντομα, ἐνεκα τοῦ λευκοῦ αὐτῆς χρώματος, διότι τὰ θύματα αὐτῆς γιωρίζοντα τὴν ἐχθρὰν αὐτῶν, ἦν φοβοῦνται καὶ ἀποφεύ-

(*) Δι' αὐτοτελῶν ἄρθρων, εἰλημμένων ἐκ τοῦ ἀξιολόγου συγγράματος τοῦ Α. Βερνστάιν «Naturwissenschaftliche Volksbücher» θέλομεν δημοσιεῦσαι κατὰ σειρὰν ἐν τῷ περιοδικῷ ἡμῶν κεραιδευματὰ τινα περὶ τοῦ ὀρμεμφύτου τῶν ζῶων, ἅτινα θαυμάσια καὶ διδακτικώτατα.

γωσιν, εὐκόλως θὰ τὴν ἐβλεπον. Δυνάμεθα τὴν ἐργασίαν αὐτῆς ταύτην νὰ καλέσωμεν συνετήν; Γινώσκει αὕτη, ὅτι τὸ λευκὸν αὐτῆς σῶμα, εὐρισκόμενον ἐπὶ μέλανος σώματος, προσπίπτει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ γίνεται εὐκόλως ὀρατόν;

Τούτο μετὰ δυσκολίας δύναται τις νὰ διασχυρισθῇ. Ἄν αὕτη δὲν τὴν γινώσκει, τότε δὲν εἶνε φρόνησις αὐτῆς οὐδὲ διανοητικὴ σκέψις τοῦ νὰ ἐκλέγῃ λευκὰ ἢ ἀντικατὸν χρώματος ἄνθη. Ἔτι δὲ μᾶλλον περὶ δυνάμεθα, ὅτι τὸ ζῶον τούτο στερεῖται συνειδήσεως, ὅταν βλέπωμεν νεκρὰς ἀράχνας, ἐντελῶς ἀπείρους, ἐπίσης οὕτως σκοπίμως ἐργαζομένας.

Ἄλλὰ πῶθεν προέρχεται ἡ σκόπιμος τοῦ ζῶου τούτου ἐργασία αὕτη; Πρὸς τούτο οὐδεμίαν ἀλλην δυνάμεθα νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν, εἰμὴ ὅτι ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως αὕτη διδάσκειται οὕτω, νὰ ἐργάζεται, χωρὶς νὰ καταστῇ αὕτη, φανερόν, διατί εἶνε οὕτω ὀρθὸν καὶ σκόπιμον. Ἡ τῆς φύσεως αὕτη διδασκαλία καλεῖται ὀρμέμφυτον ἢ φυσικὴ ὄρμη ἢ ἐνστικτον.

Ἄλλὰ ἔχουσι καὶ τὰ φυτὰ καὶ ὁ ἀνθρώπος ὀρμεμφυτον;

Ἐρ' ὅσον ὡς ὀρμέμφυτον θεωρεῖται ἢ ἀσυνειδήτως ἐκτελούμενη καὶ σκόπιμος ἐμφανιζομένη κίνησις, καὶ ἐπειδὴ αἰρίζαι τῶν φυτῶν ἐκεῖ ὑπὸ τὴν γῆν αὐξάνουσι, ἐνθα εὐρισκουσι θρεπτικὸν ἔδαφος, τὰ δὲ φύλλα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος κλίνουσι, πρὸς τὸ ὅποσον προσέρχεται τὸ διὰ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν ἀναγκασιῶν φῶς, δυνάμεθα τούτο νὰ καλέσωμεν ὀρμέμφυτον. Τὸ φυτὸν ὅμως πολὺ ὀλιγωτέραν τοῦ ζῶου ἔχει συνειδήσιν περὶ τῶν ἐργασιῶν τούτων. Τὸ ζῶον τοὐλάχιστον γινώσκει, ὅτι οὕτω ἐργάζεται, δὲν ἔχει ὅμως συνειδήσιν, διατί οὕτω ἐργάζεται, ἐνῶ τὸ φυτὸν οὐδεμίαν ἀπολύτως ἔχει συνειδήσιν, οὐδὲ γινώσιν ἔχει, ὅτι οὕτω ἐργάζεται. Μάλιστα οὐδὲ γινώσκει, ὅτι ὑπάρχει, οὐδὲ ἀμύνεται, ὅπως τὸ ζῶον, ὅταν θέλῃ τις νὰ τὸ ἐκκόψῃ, ἢ διαφθείρῃ. Αἱ σκοπίμως ὑπὸ τῶν φυτῶν γινόμεναι κινήσεις, αἵτινες συνήθως εἶνε θαυμασιώταται, ὡς π. χ. αἱ τῶν ἀνθέων (Παρβλ. Προμῆθ. Α. σελ. 65), λαμβάνουσι χώραν ἐν αὐτοῖς ἀσυνειδήτως, ἐνῶ τὰ ζῶα ἔχουσι τούτων συνειδήσιν.—

Ἄν λοιπὸν καὶ εἰς τὰς κινήσεις ταύτας ἀποδώσωμεν τὸ ὄνομα ὀρμέμφυτον, δὲν εἶνε ἄξιον λόγου περὶ τῆς ταιαύτης χρήσεως μιᾶς λέξεως νὰ γίνηται συζήτησις ἀρκεῖ, ἂν γινώσκωμεν, ὅτι μεταξὺ ἐκείνου, ὅπερ πράττει τὸ ζῶον ὀρμεμφύτως, καὶ ἐκείνου, ὅπερ τὸ φυτὸν ἄνευ συνειδήσεως σκοπίμως ἐκτελεῖ, ὑπάρχει διαφορὰ τις, ἂν καὶ δὲν ἦνε εὐκόλον, τὴν διαφορὰν ταύτην ἀκριβοῦς καὶ σαφῶς νὰ καταδειξώμεν.

Ἐχει ὅμως καὶ ὁ ἀνθρώπος ὀρμέμφυτον;

Βεβαίως. — Τούτο ἅπαντες παραδέχονται. Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ὁ ἀνθρώπος πράττει ἔργα μεγίστης σκοπιμότητος, χωρὶς νὰ γινώσκει, διατί οὕτω πράττει. Τὸ θρέφος μάλις γεννηθῆ γινώσκει κάλλιστα νὰ θηλάξῃ, ὡς ὁ σοφώτερος τῶν ἀνθρώπων, δὲν ἔχει ὅμως τούτου γινώσιν, οὐδὲ μάλιστα, διατί οὕτω πράττει. Ὁ ἀνθρώπος ἐν τῷ ὕπνῳ αὐτοῦ ἐκτελεῖ σκοπιμωτάτας κινήσεις, μετακινούμενος ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς, ἂν ἐπ' αὐτῆς ἐπὶ μακρὸν ἐκκλιμήθῃ, ἐπὶ τῆς ἐτέρας, ἢ στρέφεται ἀπὸ τοῦ ἐνός μέρους, ἂν τούτο ἐμφιχράνθῃ, ἐπὶ τοῦ ἐτέρου. Καὶ ἐργηγορῶς ἐκτελεῖ πλείστας σκοπιμωτάτας κινήσεις, χωρὶς περὶ τούτων νὰ συλλογισθῇ οὐδὲ νὰ ἔχῃ γινώσιν, ὅτι οὕτω πράττει. Ἐνῶ βαδίζομεν ἐκτελοῦμεν ἀσυνειδήτως πλείστας κινήσεις, σκοπιμωτάτας,

χωρίς νὰ τὰς διδαχθῶμεν, ἀλλ' ἀπλῶς ὠθούμενοι πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ὄρμευφύτου.

K. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

C MALLET

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

κατὰ μετάφρασιν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Δ. ΞΑΛΒΗ.

Ἡ πρώτη περίοδος τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, δηλαδὴ οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐκτείνονται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς φιλοσοφίας ταύτης μέχρι τῆς μεταβολῆς τῆς ἐπιγενομένης ὑπὸ τοῦ Σωκράτους, χαρακτηρίζεται διὰ τῆς ἐμφανίσεως πολλῶν μεγάλων σχολῶν, ἐν αἷς πρώτη κατὰ τάξιν χρονολογικὴν καὶ δευτέρα κατὰ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐργασιῶν παρίσταται ἡ Ἰωνικὴ φιλοσοφία.

Ὅταν τις ἐπιχειρῇ σήμερον νὰ ἀναχαραξῇ τὴν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφίας ταύτης, ἐκπλήσσεται ὑπὸ τῆς καταστροφῆς, ἣν οἱ αἰῶνες ἐπήνεγκον εἰς τὰ μνημεῖα τὰ ὑπ' αὐτῆς παραχθέντα. Οἱ πλείστοι τῶν Ἰῶνων φιλοσόφων, ἢ μάλιστα πάντες, ἐὰν ἐξαίρεσώμεν τὸν Θάλητα, κατέλιπον συγγράμματα, ἐξ ὧν μόνον τεμαχία τινα ὑπολείπονται. Τί ἐγένοντο τὰ συγγράμματα Διογένης τοῦ Ἀπολλωνιάτου καὶ τοῦ Ἀναξαγόρου, ἅτινα ὁ Σιμπλικίος ἀνεγίνωσκε κατὰ τὸν ἕκτον ἔτι αἰῶνα; Ποῦ αἱ συγγραφαὶ τοῦ Ἡρακλείτου, ἃς ὁ Πλάτων τοσοῦτον ἀπλήστως ἐσπούδαζε, καὶ ἃς ὁ φιλόσοφος τῆς Ἐφέσου ἀπέθηκεν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς εἰ ἠθέλε νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὰς εἰς τὴν αἰωνίαν τῆς ἰσχυρῆς θεότητος προστασίαν; Ἐξαίρεσει τεμαχίου τινὸς τοῦ Ἡρακλείτου περὶ τοῦ **κοιτηρίου** τοῦ ἀληθοῦς, διατηρουμένου παρὰ Σέξτῳ τῷ Ἐμπειρικῷ, καὶ τινων ἀπορρηγμάτων τοῦ αὐτοῦ φιλοσόφου, μεταγραφέντων ἐν τοῖς συγγράμμασι Διογένης τοῦ Λαερτίου, τοῦ Πλουτάρχου, τοῦ Στοβαίου; ἐξαίρεσει χωρίων τινῶν τοῦ Ἀναξαγόρου, (1) διασωθέντων ἐκ τοῦ ναυαγίου ὑπὸ τοῦ Σιμπλικίου, τὸ πᾶν ἀπόλωτο. (2) Οὕτως ἡ ἱστορία τῆς Ἰωνικῆς φιλοσοφίας ἠθέλην εἶναι ἔσαι ἀδύνατος, ἐὰν, ἑλλειπόντων τῶν ἀρχικῶν μνημείων, ἴχνη τινα τῶν συστημάτων, ἅπερ αὐτὴ ἐπενόησε, δὲν ἀνευρίσκοντο ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν μεταγενεστέρων φιλοσόφων. Παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, παρὰ τῷ Πλάτωνι, παρὰ τῷ Σέξτῳ, (3) παρὰ Διογένη τῷ Λαερτίῳ, παρὰ τῷ Κικέρωνι, παρὰ τῷ Πλου-

(1) Πλείστα τῶν χωρίων τούτων ἀνάγονται εἰς μίαν ἢ δύο γραμμάς, ἕτερα δὲ εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας μόνον λέξεις.

(2) Ἐκτὸς ἴσως ἔτι ὀλίγων τεμαχίων Διογένης τοῦ Ἀπολλωνιάτου, ἅτινα ἀνευρίσκομεν παρὰ τῷ Σιμπλικίῳ. Οὐδὲν ὑπολείπεται τοῦ Ἀναξιμάνδρου, οὐδὲν ἐκ τοῦ Ἀναξιμένηος, οὐδὲν ἐκ τοῦ Ἀρχελαίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Θάλητα φαίνεται ὅτι οὐδὲν συνέγραψε.

(3) Τὰ δύο συγγράμματα Σέξτου τοῦ Μυτιληναίου ἀλλὰ πρὸ πάντων ἢ πρὸς τοὺς μαθηματικοὺς πραγματεία αὐτοῦ παρέχουσι πολυαριθμους πληροφορίας περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας φιλοσοφίας. Ὑπάρχει ἐν τοῖς δέκα βιβλίοις ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ πραγματεία αὕτη θαυμασιὰ πολυμάθεια, ἣτις καθ' ἡμᾶς οὐδέποτε ἀρκούντως ἐξετιμῆθη.

τάρχῳ, παρὰ τῷ Εὐσεβίῳ πρέπει νὰ ζητήσωμεν σήμερον ἀτελεῖς καὶ ἔστιν ὅτε σκοτεινὰς παραδόσεις περὶ τῶν θεωριῶν τοῦ Θάλητος, τοῦ Ἀναξιμάνδρου, τοῦ Ἀναξιμένηος, τοῦ Ἡρακλείτου, Διογένης τοῦ Ἀπολλωνιάτου, τοῦ Ἀρχελαίου. Προσθέσατε εἰς ταύτας τὰς παραδόσεις τεμαχία τινα τοῦ Ἡρακλείτου καὶ τοῦ Ἀναξαγόρου, σπάνια καὶ πολύτιμα λείψανα συλλεχθέντα ὑπὸ τοῦ Σέξτου καὶ τοῦ Σιμπλικίου, καὶ θὰ ἔχητε πάντα ἐκεῖνα, εἰς ἃ ἀνάγονται αἱ πηγαί, ἃς δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν ὅπως πειραθῶμεν νὰ ἀνιδρύσωμεν φιλοσοφίαν, ἣν ὁ χρόνος κατέστρεψε καὶ ἣς ἐμυθηνίσθησαν τὰ ἐξηφανίσθησαν τὰ λείψανα.

Ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς γηραιᾶς Ἑλλάσσανος Ἀσίας ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ μῆκος τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἀκτὴ, ἣτις ἐν χρόνοις λίαν μεμακρυσμένοις κατελήφθη ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν ἀποικιῶν. Ἐνταῦθα ἦτο ἡ Σμύρνη, λουομένη ὑπὸ τοῦ Μέλητος, οὐ παρὰ τὰς ὄχθας κατὰ τινὰς παραδόσεις εἶδε τὸ φῶς ὁ Ὀμηρος. Ἐνταῦθα ἡ Ἐφεσός, διάσημος γενομένη διὰ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἐν ἑκ τῶν θαυμαστῶν τῆς ἀρχαίας τέχνης; ἐνταῦθα ἡ Κύμη, ἡ πατρίς τοῦ Ἡσιόδου. Ἐν ταύταις ταῖς χώραις ἤρξατο ἡ φιλοσοφία, ἣτις ὤφειλε ἡμέραν τινά, καταλείπουσα τὴν κοιτίδα αὐτῆς, νὰ βασιλεύσῃ ἐν Ἀθήναις τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐν τοῖς δύο τούτοις μεγάλοις κέντροις τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης, καὶ νὰ διαδοθῇ ἐντεῦθεν ἐφ' ὅλον τὸν γνωστὸν κόσμον.

Αἱ πρῶται ἐκπολιτιστικαὶ ἰδέαι προσεκρομίσθησαν τῇ ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι ἐκ τῶν ἀποικιῶν τῆς ἀνατολῆς, καὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς δ' ὡσαύτως ἐξῆλθε καὶ ἡ φιλοσοφία, ὁ ὑψιστὸς αὐτὸς βαθμὸς τοῦ πολιτισμοῦ. Οἱ ποιητικοὶ χρόνοι τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες βραδύτερον ἔσχον τὸ συμπλήρωμα αὐτῶν διὰ τοῦ Πινδάρου, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Εὐριπίδου, εἶχον διαχύσει μετὰ τοῦ Ὀμήρου τὴν πρῶτην καὶ ζωροτέραν αὐτῶν λάμψιν. Ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσεια εἶχον περιγράφῃ ἐν θαυμασιαῖς διηγήμασι τὰς περιπετειώδεις φιλοπολέμους καὶ φιλαποδήμους ὁρμὰς, τὰς ταρρατούσας τὰ νέα ἔθνη καὶ ὠθοῦσας αὐτὰ ἀκαταμαχίτως εἰς ἐκχυσιν τῆς κοχλαζούσης αὐτῶν ἐνεργητικότητος. Ἐποποιεῖται τῶν ἠρωικῶν χρόνων, ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσεια, ὑπῆρξαν ἐν Ἑλλάδι μετὰ τῶν Ἑμνων τῶν Ὀρφικῶν τὰ πρῶτα ἄσματα τὰ ἐξ ἐμπνεύσεως παραχθέντα. Ἡ σκέψις ἐμελλε καὶ αὕτη νὰ ἐξεγερθῇ, καὶ ἐπὶ περίοδον διακοσιῶν ἐτῶν, ἐν οἷς συνεκεντρώθησαν τὰ πρῶτα αὐτῆς δοκίμια, βλέπομεν ἐν Μιλήτῳ, ἐν Κρότωνι, ἐν Ἐλέῳ, ἐν Ἀδῆροις, ἐν Ἀκράγαντι ἀνατελλούσας πέντε μεγάλας φιλοσοφικὰς αἱρέσεις, αἵτινες παρὰ τὴν διαφορὰν τῶν χωρῶν, ἐν αἷς ἐνεταπίσθησαν, παρουσιάζουσι πᾶσαι τοῦτο τὸ κοινόν, ὅτι ἔσχον ὡς ἔδραν οὐχὶ τὴν ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ τὰς Ἑλληνικὰς ἀποικίας; κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἡ φιλοσοφικὴ κίνησις ἐπεγένετο ἐκ τῆς περιφερείας εἰς τὸ κέντρον, καὶ ἐξώρμησεν ἐκ διαφορῶν σημείων τῆς ἀποικιακῆς Ἑλλάδος, ἵνα συγκεντρωθῇ βραδύτερον ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης.

Τέσσαρες μεγάλαι σχολαὶ ὑπῆρξαν λοιπὸν σύγχρονοι τῇ Ἰωνικῇ φιλοσοφίᾳ καὶ ἐμελλον κατὰ τι νὰ δεχθῶσι τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς, ἀντεπιδράσασαι καὶ αὐταὶ ἐπ' ἐκείνην ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἰταλίᾳ ἡ σχολὴ τοῦ Πυθαγόρου καὶ τοῦ Πλά-